

Werk

Label: Abstract

PURL: https://resolver.sub.uni-goettingen.de/purl?31311028X_0067|log90

Kontakt/Contact

Digizeitschriften e.V.
SUB Göttingen
Platz der Göttinger Sieben 1
37073 Göttingen

✉ info@digizeitschriften.de

elektrischen Messungen der Himmelpolarisation gelten, sondern auch für zwei ganz beliebige Messungen, bei welchen die photometrierenden Anteile der Apparaturen verschiedene spektrale Empfindlichkeiten haben.

Tafel 1.

Datum	MEZ	Sonnenhöhe	P_1	P_2	$P_1 - P_2$	Farbe der Filter	Intensität des Polychrois.
2. Juli	18h 42m 49	11,79° 10,98	515,5 ± 0,5 536 ± 1	517,7 545,4	— 2,2 — 0,4 — 9,4 — 1,7		
	19 38 49	4,12 2,52	636 ± 0 711 ± 2	648,5 696,0	+ 12,5 + 15,0 — 1,9 + 2,1		
26. Juli	19 9 23	5,38 3,60	538,5 ± 1,5 596 ± 5	601,0 612,3	— 62,5 — 16,3 — 11,6 — 2,7		
31. Juli	17 32 36 40 50 53 56 59 18 4 19 10 16 23	19,49 18,88 18,14 16,61 16,11 15,70 15,20 14,39 4,28 3,42 2,39	428,5 ± 3,5 470 ± 8 475 ± 5 468,5 ± 4,5 501 ± 6 520 ± 0 505,5 ± 5,5 545,5 ± 7,5 680,5 ± 0,5 671 ± 5 710 ± 2	466,5 470,0 477,0 485,4 492,2 504,9 505,8 507,6 655,8 671,4 676,3	— 38,0 — 0 — 2,0 + 8,8 + 1,7 + 15,1 + 2,9 — 0,3 + 37,9 + 24,7 — 0,4 + 7,5 + 3,5 — 0,1 + 4,7	rot rot schwach blau rot deutlich deutlich deutlich	
6. August	5 50 54 6 3 12 15 19 24 30	10,24 10,89 12,10 13,65 14,30 14,80 15,55 16,65	522 ± 3,5 522,5 ± 2,5 486 ± 3 473 ± 3 477,5 ± 14 445,5 ± 8,5 447 ± 7 431 ± 1	498,7 476,0 455,6 423,3 415,6 407,0 389,9 375,0	+ 23,3 + 46,5 + 30,6 + 49,7 + 61,9 + 37,5 + 57,1 + 56,0 + 4,5 + 8,9 + 6,3 + 10,5 + 14,9 + 8,6 + 12,8 + 13,0	s. deutlich rot blau s. deutlich rot blau s. deutlich s. deutlich	

*

O možnosti srovnání fotoelektrického a visuálního měření polarisace oblohy.

(Obsah předešlého článku.)

Rozdíl stupně polarisace, měřeného fotoelektricky a visuálně, je dán výrazem (5), z něhož plyne, že tento rozdíl vymizí, není-li disperse polarisace. Naproti tomu při dispersi obecně tento rozdíl nevymizí, a nabývá tím větší absolutní hodnoty, čím více se spektrální citlivost fotobuňky liší od citlivosti oka, a čím větší

je disperse polarisace. Protože polychroismus — různé zabarvení obou hlavních složek — je v těsné souvislosti s dispersí, vyplývá odtud, že zmíněný rozdíl nevymizí obzvláště při polychroismu a nabývá tím větší absolutní hodnoty, čím zřetelněji se polychroismus projevuje. Kvantitativní rozbor tohoto rozdílu pro vybrané případy dokazuje značnou jeho proměnlivost při různých zákalech ovzduší. Proto je třeba k fotoelektrickému měření polarisace, které má nahraditi měření visuální, použíti fotobuňky též spektrální citlivosti, jakou má lidské oko, nebo případně dosáhnouti toho užitím vhodných filtrů. Nelze-li dosáhnouti stejné citlivosti fotobuňky a oka, je třeba měřiti polarisaci v jednotlivých částech spektra a z těchto naměřených hodnot podle (9) vypočítati stupeň polarisace, který odpovídá visuálnímu měření.
